

Vragen voor politiechef

PvdD: Wat was de aanleiding van de escalatie maandag, wat gebeurde er nou precies? Van wie kwam het geweld richting de politie?

- Aanleiding was het gedrag van de demonstranten. De sfeer werd grimmiger. Meerdere personen droegen gezichtsbedekkende kleding en er werden op grote schaal stenen verwijderd uit de stoep. Op het gebarricadeerde terrein verschoven de kenmerken van vrije meningsuiting en protest naar de achtergrond. Voor zover kon worden vastgesteld bestond deze groep voor een groot deel uit personen zonder directe binding met de universiteit. Vanuit deze groep werden bouwhekken en ander materiaal van een naastgelegen bouwplaats gehaald, ogenschijnlijk om het terrein verder te barricaderen.
- Het gedrag van de bezetters zoals omschreven in de raadsbrief rechtvaardigde een optreden van de politie. Met name het barricaderen van de toegang tot het terrein, het vernielen van de stoep en het wegnemen van de bouwhekken.
- Er zijn pas aanhoudingen verricht nadat bezetters geweld hebben gebruikt tegen politie die de barricades wilden verwijderen.

PvdD: Kan de driehoek iets zeggen over wie die mensen waren die met fakkels gooiden en of zij zijn opgepakt? (gaat over maandag Roeterseiland)

- Wat we nu weten is dat rond 20.30 uur er een confrontatie plaatsvond tussen groepen waarbij geweld en vuurwerk is gebruikt. Een groepje gemaskerde personen met fakkels stelden zich agressief op en wilde vechten. Ze zijn door omstanders uit elkaar gehaald. De politie heeft nog niet kunnen vaststellen wie de initiator was in dit conflict en waar dit precies ontstond. Dit speelde net buiten het terrein op de Nieuwe Prinsengracht. Er is daarna ook een vlag in brand gestoken.
- Er was beperkt zicht op wat er op het terrein gebeurde gezien barricades en feit dat politie niet werd toegelaten. In dergelijke situaties is het heel lastig vast te stellen hoe de situatie ontstaan is. Ook gebeurde er op dat moment erg veel en bevonden we ons in een chaotische situatie.

PvdD: Klopt het dat er niet is ingegrepen door de politie toen er met vuurwerk op de demonstranten werd gegooid? Zo ja: waarom was dit? (gaat over maandag Roeterseiland)

- Zie hierboven.

PvdD: Waarom werd besloten over te gaan tot slaan met stokken op demonstranten die op de grond zaten? Wat was er onveilig aan hun aanwezigheid? (gaat over maandag Roeterseiland)

- In de loop van maandagavond ontstond een onveilige en grimmig situatie. Met verschillende incidenten, waarbij met vuurwerk gegooid is, mensen zijn geslagen, de Israëliëse vlag werd verbrand en barricades werden optrokken.
- Demonsteren mag op de UvA, maar zonder gezichtsbedekking, blokkades, overnachtingen of sfeer van intimidatie.
- Allereerst heeft de UvA herhaaldelijk opgeroepen het terrein te verlaten. Daarna is meermaals door de politie gevorderd en gewaarschuwd dat zou worden opgetreden, indien men daar geen opvolging aan zou geven. Aanwezigen zijn echt meermaals en urenlang gewaarschuwd om te vertrekken.
- Geweld op beeld ziet er nooit fraai uit.

- De geweldsinzetten worden gemuteerd en intern geëvalueerd. Personen die gewond zijn geraakt, kunnen een klacht indienen of aangifte te doen.
- We proberen onderscheid te maken tussen vreedzame demonstranten en groepen of personen die niet vredelievend zijn. De afgelopen dagen was dat wel ingewikkeld. Telkens is actievoerders herhaaldelijk de kans gegeven de plek te verlaten, en is gewaarschuwd voor politieoptreden. Voor de groepen die achterbleven, en van waaruit ook geweld werd gebruikt richting politie is dat onderscheid tijdens het optreden heel moeilijk te maken.

PvdD: Waarom ging de politie met stokken slaan op tenten, zonder dat (zo lijkt) ze wisten of er mensen in zaten? (gaat over maandag Roeterseiland)

- Zie hierboven.

PvdD: Waarom en met welk doel worden er honden ingezet? Moet dit echt? Welke afwegingen worden er gemaakt om tot het besluit te komen honden mee te nemen? Aan welke voorwaarden moet de situatie voldoen? Heeft de inzet van honden het bedoelde effect gehad de afgelopen dagen? (gaat over woensdag Rokin).

- De hond wordt ingezet bij verstoring van de openbare orde en grootschalige inzet (ME verband). De hond is dan ook een geweldsmiddel dat tussen de wapenstok en het dienstpistool instaat.
- Inzet in situaties met (veel) publiek, waarbij de openbare orde ernstig wordt of kan worden verstoord. Hierdoor kan met een beperkte inzet van menskracht gekomen worden tot een snel herstel van de openbare orde. Bij deze inzet, ook in ME-verband, spelen de volgende elementen een grote rol:
 - afschrikking;
 - deëscalatie;
 - ontzag.
- Algemeen uitgangspunt is, dat de politieursurveillancehond onder toezicht van een geleider staat. De geleider moet beschikken over een geldig certificaat, dat is afgegeven op naam van de combinatie van de geleider en de desbetreffende hond. Een combinatie van geleider en hond komt in aanmerking voor een certificaat na het met goed gevolg afleggen van een keuring voor een daartoe ingestelde keuringscommissie. De geldigheidsduur van het certificaat bedraagt voor alle combinaties van geleider en hond 2 jaar en 3 maanden, te rekenen vanaf de datum van afgifte van het certificaat.

DENK: Is er zicht op de groep 10-12 pro-Israëliische provocateurs die met geweld het kamp binnen waren gedrongen? Wie zijn dat? Geruchten gaan dat het hooligans van de F-Side die onafhankelijk van de groep opereerden waren. Klopt dit? Zijn jullie bereid om dit verifiëren bij de F side?

- Wat we nu weten is dat rond 20.30 uur er een confrontatie plaatsvond tussen groepen waarbij geweld en vuurwerk is gebruikt. Een groepje gemaskerde personen met fakkels stelden zich agressief op en wilde vechten. Ze zijn door omstanders uit elkaar gehaald. Er is daarna ook een vlag in brand gestoken.
- De politie heeft nog niet kunnen vaststellen wie de initiator was in dit conflict en waar dit precies ontstond. Dit speelde net buiten het terrein op de Nieuwe Prinsengracht. Politie gaat dit niet verifiëren bij de F-site.

- Er was beperkt zicht op wat er op het terrein gebeurde gezien barricades en feit dat politie niet werd toegelaten. In dergelijke situaties is het heel lastig vast te stellen hoe de situatie ontstaan is. Ook gebeurde er op dat moment erg veel en bevonden we ons in een chaotische situatie.

DENK: De politie had verklaard dat deze groep inderdaad als eerst begon. Heeft de politie nog verdere informatie hierover gegeven zo ja wat dan?

- Woordvoering gedaan om 20:54 uur over opstootje: Opstootje geweest bij Roeterseiland. Geweld kwam van andere groep. Met fakkels gegooid. Rook vrijgekomen. Personen weggegaan. Er is niet meer dan dit verklaard.
- Zie hierboven, we weten niet wie de initiator was in dit conflict. We weten ook niet of dit pro-Israëliische provocateurs, F-site is of iets anders.

CDA: Welke politiecapaciteit zou er nodig zijn om bijvoorbeeld dinsdagavond wél in te grijpen i.p.v. te concluderen dat het niet kan? Als er wél voldoende capaciteit geweest was, was er dan dinsdagavond wél ingegrepen? > *deze vraag is deels ook aan driehoek in het algemeen. Tweede deel is een wat/als vraag, lastig op te antwoorden. Eventueel zeggen dat er dan een andere situatie met mogelijk andere afweging was geweest.*

- Meer dan voorhanden was.
- En er was dinsdagavond geen sprake was van wanordelijkheden van de demonstranten. En werden enkele barricades weggehaald, waardoor de overlast en verkeershinder van de barricades werden beperkt.
- Voor het uitvoeren van een complexe ontruimingsoperatie in de avond en nacht is goede voorbereiding nodig. Als er te snel moet worden opgetreden dan kan de situatie uit de hand lopen en escaleren. Daardoor zou een eventuele operatie in het donker moeten plaatsvinden, wat in de drukke en oude binnenstad extra risico's met zich mee bracht.

CDA: Welke stappen worden er gezet om politiecapaciteit op orde te hebben komende weken, wat is de strategie?

- Problematiek m.b.t. capaciteit speelt eenheidsbreed. Dat is ook terug te zien in de cijfers.
- Onze opgave is groot, het aanbod op de arbeidsmarkt is zeer krap en de budgetten beperkt. Er is een groot tekort aan agenten, maar ook bijv. aan officieren van justitie en rechters.
- Door de huidige onderbezetting in de basisteams worden voortdurend afwegingen gemaakt om de vraag naar capaciteit (kerntaken zoals de noodhulp, opsporing, intake & service en toezicht & handhaving en de prioritaire thema's) aan te laten sluiten op het aanbod.
- We proberen de kernbezetting van de basisteams op orde te houden en veel samen te werken met andere partijen. We gaan de (digitale) wijkagenten weer uitbreiden o.a. met de Hermansgelden (5.1,2,d).
- En we werken aan een ontwikkelplan GGP (zie het voorstel opheffen Regionale Flex 5.1,2,d).
- Strategie is Position paper politie. Hoofdboodschap:

- Acut moet politie basis op orde weten te brengen: 200 mln. voor nodig die anders tot bezuinigingen zullen gaan leiden. Dat gaat ook de taakuitvoering raken en daarmee gaan recente intensiveringen teniet gedaan worden.
- In deze Kabinetsperiode moet nog eens 200 mln. extra structureel worden toegevoegd (als noodzakelijke vervolgstap) om te zorgen dat de politie in de wijk verankerd blijft (300 extra agenten), en in het digitale domein mee kan bewegen (Cybersecurity, cybercrime, innovatie).

VVD: Klopt het dat ME dinsdagavond signaal heeft afgegeven dat er voldoende capaciteit was om in te grijpen en dat ze dit ook graag wilden doen om te voorkomen dat er weer grote barricades zouden ontstaan?

- Driehoek maakt deze afweging en zij besloot om dinsdagavond niet in te grijpen omdat de UvA nog geen aangifte had gedaan en was er geen titel om op te treden. Bovendien wilde de UvA in gesprek gaan met de demonstranten op woensdagochtend 8 mei.
- Er was verder geen sprake was van wanordelijkheden van de demonstranten op dinsdagavond. En werden enkele barricades weggehaald, waardoor de overlast en verkeershinder van de barricades werden beperkt.
- En voor het uitvoeren van een complexe ontruimingsoperatie in de avond en nacht is goede voorbereiding nodig en voldoende capaciteit. Bij gebrek aan genoeg voorbereidingstijd en agenten levert dat een onveilige situatie op voor politie, activisten en omstanders.

Aanhoudingen

- Aantal aanhoudingen maandag: 164 voor erfvredebreuk en openlijke geweldpleging.
- Aantal aanhoudingen woensdag: 36, met name voor artikel 141 sr openlijke geweldpleging. Betreft een hele diverse groep, redelijk jong en internationaal (niet Nederlands sprekend).
- Aantal aanhoudingen donderdag: 3, 1 voor opruiing en 2 voor belediging.

Klachten

Volgt later